

คำกล่าวถวายรายงาน

ในพิธีเปิด ฤกษ์บุญกั้น อุตการ รับรองพระเถระ

พระครูภาวนาวิสุทธ์

H2001

ขอประทานกราบเรียน พระเดชพระคุณหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร ที่เคารพสักการะอย่างสูงยิ่ง

วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี ฝ่ายคณะสงฆ์ขึ้นต่อตำบลบ้านแปง ฝ่ายบ้านเมืองทางราชการขึ้นต่อตำบลพรหมบุรี เหตุที่ฝ่ายคณะสงฆ์ขึ้นต่อตำบลบ้านแปง เนื่องจากวัดในเขตตำบลพรหมบุรี ไม่พอเป็นตำบลสงฆ์ จึงได้รวบรวมตำบลบ้านแปงกับตำบลพรหมบุรี ขึ้นต่อคณะสงฆ์ ตำบลบ้านแปง อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ฝ่ายอาณาจักรมี ๗ ตำบล ฝ่ายคณะสงฆ์ในเขตอำเภอพรหมบุรีนั้นมีเพียง ๔ ตำบลคณะสงฆ์เมื่อก่อนมีหลายตำบล

สมัยท่านอธิบดีชำนาญ ยุวบูรณ์ เป็นอธิบดีกรมการปกครอง ได้ดำเนินงานแยกอำเภอพรหมบุรีไปตั้งเป็นอำเภอท่าช้างขึ้นอีกอำเภอหนึ่ง ก็เนื่องจากพื้นที่และประชาชนชาวพรหมบุรีนั้นกว้างไกลมาก ขยายไปถึงแม่น้ำน้อย ที่เรียกว่าเมืองสิงห์ เมืองสวรรค์ แยกย้ายเข้าไปสู่สุพรรณบุรี บ้านช้าง บ้านตาล บ้านพรานแสวงหา บ้านหุ่มบางบาล หัวตะพาน กบเจา แยกย้ายกันไปไกลทางราชการจึงตั้งอำเภอท่าช้างขึ้น

คณะสงฆ์อำเภอพรหมบุรี จึงได้แยกออกไปเป็นอำเภอสงฆ์อีกอำเภอหนึ่ง มีหนึ่งตำบลคณะสงฆ์ แต่ตำบลบ้านเมืองมีหลายตำบล ดูเหมือนจะมี ๓ ตำบล ตำบลทางบ้านเมืองของอำเภอพรหมบุรีมี ๗ ตำบล แต่ตำบลคณะสงฆ์มี ๔ ตำบล เพราะวัดไม่พอที่จะจัดตั้งเป็นตำบลคณะสงฆ์ตามรูปแบบของทางราชการได้

วัดอัมพวันเป็นวัดที่อยู่มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีหลักฐานที่มั่นคงอยู่ในตู้พระไตรปิฎก เพราะตู้พระไตรปิฎกตู้หนึ่งนั้น ถวายไว้ในวัดอัมพวัน พ.ศ. ๒๒๐๐ อีกตู้หนึ่งถวายไว้ที่วัดอัมพวัน พ.ศ. ๒๓๑๐ เป็นสองตู้พระไตรปิฎก รุ่นเก่า แบบเก่า ลายรดน้ำ ลายรามเกียรติ์ สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยของโบราณ สืบเนื่องมาจนบัดนี้

เกล้ากระผมได้มารับราชการณในตำแหน่งเจ้าอาวาส พ.ศ. ๒๔๙๙ และได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ นับถึงบัดนี้เป็นเวลา ๓๐ ปีเศษ และได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอเพื่อช่วยการคณะสงฆ์มาเป็นเวลา ๑๕ ปีจนถึงปัจจุบันนี้

วัดอัมพวันเป็นวัดเก่าแก่ ภายในอุโบสถมีหลักฐาน มีเอกสารและวัตถุยืนยันว่าเป็นของเก่าเมื่อโบสถ์ชำรุดทรุดโทรมและพังลงไป จึงได้รื้อออกมาพบศิลาจารึกแจ้งชัด มีสตางค์จีนอยู่ในโรงอุโบสถ ๗ ปีบ และจารึกภาษาจีนว่า กิมเหลียง กิมจือ

สมัยก่อนนั้นมีเรือกำปั่นมาจอดหน้าวัดอัมพวัน มีฝรั่งมาทำการค้ากับสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ณ เมืองละโว้แห่งลพบุรีนั้น และก็มีชาติฝรั่งฮอลันดา ได้นำเรือกำปั่นร่วมกับคนจีน มาจอดหน้าวัดนี้ ในสมัยนั้น โดยท่านเจ้าอาวาสมีนามปรากฏชัดอีก ขอประทานอนุญาตกล่าวในศิลาจารึกว่า “พระครูญาณสังวร” มีอายุพรรษาถึง ๙๙ พรรษา ที่จารึกไว้ในโรงอุโบสถเมื่อสมัยโน้น

คนจีนมีศรัทธาเลื่อมใสต่อ ท่านพระครูญาณสังวร ที่วัดอัมพวัน จึงได้สร้างโบสถ์ถวายเป็นทรงจีนและคล้ายทรงไทย มีเครื่องลายครามมากมาย ติดช่อฟ้าหน้าบรรณกระถางบรรจุไว้ในโรงอุโบสถ มีหยกข้อมือของจีน มีผ้าวิง ๙ ตัว เพชรนิลจินดามากมาย มีสตางค์จีน ๗ ปีบ เก่ากระผมได้เอาบรรจุไว้ในโรงอุโบสถ ที่พระเดชพระคุณได้เข้าไปนมัสการในโรงอุโบสถใหม่แล้วนั้น ซึ่งสร้างครอบโบสถ์เก่า ตามความมุ่งหมายของท่าน พ.อ.ปิ่น มุกกันต์ อธิบดีกรมการศาสนาสมัยนั้น

วัดอัมพวันเป็นป่าดงพงไพร มีต้นตาลมาก บริเวณหลังวัดปัจจุบันกลายเป็นหน้าวัดไปแม่น้ำเจ้าพระยาลุ่มลึก สมัยนั้นคนจีน ๒ คนมีศรัทธาในพระครูญาณสังวร ซึ่งมีอายุพรรษา ๙๙ พรรษาเชี่ยวชาญทางวิปัสสนาญาณ ตามคำโบราณที่จารึกเป็นภาษาจีนทั้งสิ้น นอกจากนั้น ฝรั่งชาติฮอลันดานั้นถือคริสต์ เป็นสหายกับคนจีนทำการค้าด้วยกันเดินทางมา มีความศรัทธาในพระเดชพระคุณท่านเจ้าอาวาสพระครูญาณสังวร ที่วัดนี้ จึงได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตขอพระนาครกหินทั้งสององค์มาประดิษฐานไว้ที่โบสถ์นี้ องค์หนึ่งชื่อว่า *นาครกหุยาน* เป็นหินสีเขียว อีกองค์หนึ่งเรียกว่า *นาครกคางคนหูดุ้ม* เขมรคางคนหูดุ้ม ปรากฏว่า กลีบตอน กลีบดำ เขาจารึกไว้หมด บัดนี้เกล้ากระผมได้นิมนต์จากโรงอุโบสถนั้น พร้อมทั้งจารึกภาษาจีนเอาการรักษาไว้ที่กุฏิของเกล้ากระผม トラบเท่าปัจจุบันนี้

อุโบสถหลังใหม่ได้สร้างอย่างประหยัดครอบที่เดิมไว้ สมัย พ.อ.ปิ่น มุกกันต์ อธิบดีกรมการศาสนาช่วยแนะนำการสร้างเสาที่กั้นอยู่ภายในเป็นอุโบสถหลังเก่า และขยายอาณาเขตขึ้นมาโดยท่าน พ.อ.ปิ่น มุกกันต์ อธิบดีกรมการศาสนา ได้ขอพระราชทาน

อนุญาตให้โดยเดินเรื่องเองตลอดมา แค่ ๓ เดือนเสร็จสิ้น การผูกพัทธสีมาใหม่ ใช้เวลาเฉลิมฉลองเพียง ๖ คืนเท่านั้น พล.ต.ต.สามารถ ไวยวานนท์ เมื่อสมัยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี และ พ.ต.อ.ประจันต์ พราหมณ์พันธ์ เป็นผู้กำกับการตำรวจจังหวัดลพบุรี ก็ได้มาช่วยเป็นกำลังสำคัญ จนอุโบสถได้สำเร็จตามเป้าหมาย สร้างเพียง ๑ ปี ๑๖ วันเท่านั้น สิ้นทุนทรัพย์จำนวนส่วนน้อย ไม่มีการเดือดร้อนแก่ประชาชน และพระราชทรัพย์แต่ประการใด

เกล้ากระผมขอประทานกราบเรียนว่า อุโบสถหลังนี้ไม่มีกำแพงกำหนดเขตจำเพาะ เป็นคอนกรีตหรือสิ่งที่สวยงาม แต่มีป่าไม้ไพรวัลย์เป็นกำแพงแทน

สำหรับพัทธสีมาั้นได้ฝากไว้ในฝาผนังอุโบสถ ถ้าใครไม่สังเกตจะไม่ทราบว่าเป็นอุโบสถที่จริงเป็นอุโบสถที่ประหยัดข้างในสะอาดหมดจด โอโถงเป็นที่ทัศนาควรแก่การเคารพบูชา องค์สมเด็จพระชินสีห์ศาสดาเป็นอย่างยิ่ง สามารถจะสาธิตให้นักศึกษาได้เห็นเหตุการณ์ในสังฆกรรมตามพระวินัยนิยมได้อีกด้วย

หลังจากอุโบสถเสร็จแล้ว วัดนี้ก็ได้รับการยกย่องจากทางราชการให้เป็นวัดพัฒนา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นต้นมา จน พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้พัฒนาวัดและชุมชนโดยใช้หลักของพระพุทธเจ้า คือ พัฒนาจิตเพราะจิตนี้มีความสำคัญมาก ต้องเริ่มพัฒนาจิตก่อน เมื่อจิตดีแล้ว ก็เริ่มหาสัปปายะ เป็นการพัฒนาจิตร่วมกับการศึกษา และประกอบอาชีพการงานของท้องถิ่น ชาววัดอัมพวันตลอดมา

เมื่อก่อนนี้ชาววัดอัมพวันยากจนหาเข้ากินค่า บัดนี้ก็มิอาชีพการงาน มีการศึกษาดี โดยเริ่มการพัฒนาจิตด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐานแล้วก็พัฒนาตามลำดับ ใช้แนวพุทธศาสตร์ที่กินต้องสะอาด ที่ถ่ายต้องสะอาด มีความหมายมาก เกล้ากระผมจึงได้สร้างหอประชุมมาเพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาจิตเพราะจิตดีแล้วก็ได้สำเร็จตามเป้าหมาย ญาติพี่น้องชาววัดอัมพวันและชาวสิงห์บุรี และบ้านใกล้เคียงก็ดำเนินตามนี้ ตามแนวพุทธศาสตร์ดังกล่าวมา อาชีพการงานก็ไม่ฝืดเคืองแต่ประการใด ทั้งยังสามารถอยู่รวมกันด้วยเมตตาธรรม เอื้ออารี เกิดความสามัคคีในสังคม เรียกว่าพัฒนาสังคมอีกด้ว นอกเหนือจากนั้นอยู่ด้วยความเมตตาธรรม เพราะมีคุณธรรมเป็นบพสำคัญ คือพัฒนาจิตดีแล้ว ท่านทั้งหลายเหล่านั้นก็ได้อยู่ด้วยความแตกแยกแปลกอะไรกัน เกล้ากระผมก็ได้ดำเนินงานพัฒนาวัดอัมพวันตามแนวพุทธศาสตร์โดยการสร้างสัปปายะ หาอาวาสที่เป็นสัปปายะเป็นที่อยู่ของสงฆ์ เป็นที่อยู่ของอุบาสก อุบาสิกา เป็นที่รับไว้เพื่อบริการในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานดังกล่าวมา นอกเหนือจากนั้นอำนวยความสะดวกในด้านอาหารโดยสัปปายะ ให้ถูกต้องตามพระวินัยนิยมบรรพพุทธานุญาต จัดหาบุคลากรเป็นสัปปายะ หาพ้อง ที่มีจิตอาวรณ์ให้อภัยเอื้ออารี เกิดความสามัคคีต่อกัน

นอกเหนือจากนั้นแล้ว ก็เร่งรัดวิปัสสนากรรมฐานโดยภิกษุสงฆ์ องค์เถรต้องเป็นผู้นำ เป็นตัวอย่าง นับเป็นการพัฒนาที่มุ่งตรงต่อธรรมะสัปปายะ ได้รับความสะดวกสบายแก่ พุทธศาสนิกชน เข้าในหลักที่ว่า *กิจกรรมของพระสงฆ์ต้องเป็นประโยชน์ต่อประชาชน*

พระภิกษุสงฆ์องค์เถรที่ดี ที่มาอยู่ที่วัดนี้ จะบวชน้อย บวชมากไม่สำคัญ บวชแล้ว พัฒนาจิตกิจกรรมของพุทธศาสนา ก็จะได้รับผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทุกประการ ผลนั้นก็ ได้ปรากฏชัดแสดงออกเช่นเดียวกัน

วัดนี้ก็กำลังทำสัปปายะ หาที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มาอบรม สี่ปีผ่านมา อบรมไปแล้ว สองแสนคนตลอดกระทั่งภิกษุสงฆ์องค์เถร โดยเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชอริยวงศาคตญาณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ได้เสด็จมาที่วัดอัมพวัน ๕ ครั้งผ่านไปแล้ว เนื่องใน กิจกรรมของคณะสงฆ์ มีการพัฒนาวัด ท้าวราชอาณาจักร การอบรมพระสังฆาธิการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาครวมกันที่วัดอัมพวันนี้ เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ เกล้ากระผมจึงต้องหาสัปปายะ เอาไว้สนับสนุนบริการของบุคลากรให้พร้อมทุกประการ จึงมีการสร้างกุฏิวิทยากรเพิ่มเติม จากที่มีอยู่แล้ว เป็นกุฏิครึ่งไม้ครึ่งตึก ซึ่งเดิมใช้พักวิทยากรทั้งฝ่ายหญิงฝ่ายชาย จึงสร้างใหม่ แยกฝ่ายบรรพชิตออกไปเป็นส่วนสัด แยกออกไปเป็นส่วนเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขต บำเพ็ญกุศล เขตหอประชุม เพื่ออบรมบ่มนิสัย เขตศาลาบำเพ็ญกุศล เขตภาวนา กินน้อย นอนน้อย พุดน้อย ทำความเพียรมาก ไม่รับแขกในเขตภาวนา มีเขตอุบาสิกา เขตแม่ชี เขต หลักฐาน เขตจัดผลประโยชน์ครบถ้วนทุกประการ

สำหรับกุฏิหลังนี้มุ่งหมายให้เป็นกุฏิรับรองพระเถระ วิทยากรทุกระดับ ที่จะมาพักและ ได้รับความสะดวกในการสัปปายะ และบริการถวายการเคารพ ถวายการต้อนรับพระ เถรานุเถระที่มาจากจตุรทิศทั้งสี่ กุฏิรับรองพระเถระหลังนี้ พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณธรรม เจดีย์ วัดเทพธิดาราม เจ้าคณะภาค ๓ ได้เมตตากรุณามาทะกฏเกณฑ์และยกเหตุผลให้สร้าง ณ สถานที่นี้ว่าเหมาะสมที่สุด

ผู้ศรัทธาเจ้าภาพได้แก่ *โยมบุญถิ่น อัตถากร* พร้อมด้วย*คุณโยม ม.ร.ว.คุณหญิง พรรณเรือง อัตถากร* และ *ดร.กิ่งแก้ว อัตถากร* พร้อมด้วย*ญาติพี่น้อง* เห็นพ้องต้องกัน รับเป็นเจ้าภาพขึ้นมา เลยให้ชื่อกุฏินี้ว่า “*กุฏิบุญถิ่น อัตถากร รับรองพระเถระ*” ด้วย ความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงให้พระเถระวิทยากรมาพักแล้วจะได้รับความสะดวกสบาย จาก การบริการของวัดเป็นส่วน และจะเจริญงานการวิทยากรได้ถูกต้องทุกประการ จะมีการ อบรมพระสังฆาธิการ หรือ ระดับโรงเรียนมัธยมประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเป็นส่วน ก็ ได้รับความสุขความเจริญต่อประชาชนและประชาชนก็ต้องการรับ *ความสะดวก* หนึ่ง สอง

ความสบาย สาม เข้ามาแล้วปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นอกเหนือจากนั้นกลับไปก็มีที่พึ่งทางใจติดตัวไป ก็ได้สำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

โดยคุณโยมบุญถิ่น อัตถากร และคุณโยม ม.ร.ว.คุณหญิงพรรณเรือง ดร.กึ่งแก้ว อัตถากร ก็มาตั้งเจตนารมณ์ว่าเป็นเจ้าภาพสร้าง เพื่ออุทิศถวายหม่อมเจ้าจรัสโสม เกษมสันต์ ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณในวงศ์ตระกูลเกษมสันต์สืบต่อไป

กุฏิหลังนี้ กว้างยาว ๓ วา ๒ ศอก เท่ากัน เป็นสี่เหลี่ยม มี ๓ ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องโถง มีห้องน้ำห้องส้วมบริการพร้อม เย็นสบาย

ปัจจุบันนี้คุณธนะศักดิ์ ยวบูรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานฝ่ายของประชาชน พร้อมด้วยท่านนายอำเภอศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอได้ร่วมกันให้การอุปถัมภ์ บำรุงตลอดมา

ฝ่ายคณะสงฆ์ก็มีท่านเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ คณะสังฆาธิการ เขตสิงห์บุรีได้ให้การอุปการะตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระธรรมญาณมุนี ท่านเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี วัดกวีศรารามท่านก็มีเมตตาอุปถัมภ์บำรุงวัดนี้เป็นพิเศษ นอกจากให้การช่วยเหลือด้วยเมตตาแล้ว ยังเมตตารับเป็นวิทยากรทุกครั้ง ถึงท่านมีอายุ ๘๔ แล้ว เป็นพระเดชพระคุณแก้ววัดอัมพวันเป็นล้นพ้น

เกล้ากระผมตั้งใจถวายชีวิตเป็นพุทธานุชา ธรรมบุชา สังฆบุชา เข้าในหลักว่าเกล้ากระผมเป็นภิกษุสงฆ์รูปหนึ่ง ในสังฆมณฑลนี้ขอตั้งสัจจะว่า กิจกรรมของพระสงฆ์ต้องเป็นประโยชน์ของประชาชนสืบไป เพื่อประชาชนได้มาพึ่งพาอาศัย เหมือนร่มไม้ร่มไทร ได้ชื่นอกชื่นใจด้วยธรรมโอสธ ซึ่งเป็นดุจอาหารทิพย์ฉันนั้น

วันนี้เป็นวันมหามงคลชีวิต ที่จะต้องแสดงออกซึ่งการบูชาในการทักษิณาทานอุทิศถวายแก่หม่อมเจ้าจรัสโสม เกษมสันต์ ณ โอกาสบัดนี้

เกล้ากระผมรู้สึกซาบซึ้ง ในพระคุณของหลวงพ่เจ้าพระคุณสมเด็จฯ เป็นอย่างยิ่งที่ได้เมตตามาเป็นองค์ประธานเปิดป้ายกุฏิ บุญถิ่น อัตถากร รักรองพระเถระ เจ้าภาพชื่นใจ พร้อมด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด และท่านศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอพรหมบุรี พร้อมด้วยญาติโยมชาววัดอัมพวันต่างปลื้มปีติยินดีโสมนัสเป็นอย่างยิ่ง

บัดนี้ได้โอกาสอันเป็นมงคลแล้ว ขอพระเดชพระคุณหลวงพ่ได้เมตตาโปรดเปิดป้าย “กุฏิบุญถิ่น อัตถากร รักรองพระเถระ” เพื่อเป็นสิริมงคล แล้วกรุณาให้อโวาทตามสมควร แก่เวลาสืบไป.....